Työehdot-osasto/Lehto 8.2.2023

Eduskunnan lakivaliokunta
LaV@eduskunta.fi

Kirjallinen asiantuntijalausuntopyyntönne 2.2.2023

U 108/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta annetun direktiivin 2011/36/EU muuttamisesta

Esitys on kannatettava. Myös Suomessa ihmiskauppatapaukset näyttävät lisääntyneen tai ainakin niitä tulee yhä enemmän ilmi. Tehokkaat seuraamukset ja rangaistukset ovat tarpeellisia. Myös uhrien asemaa ja heidän mahdollisuuksiaan saada oikeutta on parannettava sekä ennaltaehkäiseviä toimia tehostettava. Ihmiskaupan arvellaan olevan ase- ja huumekaupan ohella eräs maailman tuottoisimmista rikoksista.

Esityksessä on pääasiassa kysymys jo tunnustettujen toimien tehostamisesta. Uutta on ihmiskaupan uhrien palveluiden käytön kriminalisointi. Jo tällä hetkellä Suomessa rangaistavaksi teoksi on säädetty seksikaupan uhrin hyväksikäyttö. On luontevaa, että ihmiskaupan uhrien palveluiden käytön rangaistavuus laajennettaisiin myös muille aloille. Käytännössä tämä tarkoittaisi Suomessa lähinnä majoitus- ja ravitsemusalaa sekä rakentamista. Vastaavanlainen säännös on YK:n huumausaine- ja rikosasioiden toimiston antaman ihmiskaupan vastaisen mallilain 11 artiklassa, Model Law against Trafficking in Persons (unodc.org).

Palvelujen käytön säätäminen rangaistavaksi teoksi korostaisi palvelujen käyttäjien vastuuta. Rangaistavaksi teoksi säätäminen havahduttaisi palvelujen käyttäjiä kiinnittämään huomiota siihen, millaisissa olosuhteissa töitä tehdään ja miten työn tekijä käyttäytyy, onko hän esimerkiksi aina töissä, onko hän pelokas tai käyttäytyykö muutoin poikkeavasti, ja siten tunnistamaan työperäisen hyväksikäytön uhreja ja auttamaan heitä.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Lisätiedot lakimies Anu-Tuija Lehto
anu-tuija.lehto@sak.fi
puh. 040 778 1080